

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΑΜΗΤΡΟΣ ΕΝΥΓΛΗΣ

Ευνδρομή ετησίαι: Ἐν Ἑλλάδι, φο. 8. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φο. 12. — Ἐκαστον φυλ. τιμᾶται λ. 10. — Γραφεῖον Κ ο ρ ι ν ν ῆ ς ἐν τῷ τυπ. τῆς Κ ο ρ ι ν ν ῆ ς. — Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀφορροῦσαι ἐπιστολαὶ διευθύνονται πρὸς τὸν ἐκδότην.

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

Ο ΟΙΚΟΣ

Ὁ οἶκος εἶναι ἡ καθημερινὴ παλαιστρα καὶ τοῦ μέλλοντος τὸ πνευματικὸν φροντιστήριον· εἶναι τὸ φυτώριον, ἐν ᾧ πᾶν βλάστημα ἀποτίθεται καὶ πᾶσα ἀρετὴ ἐπιμελῶς συντηρουμένη τρέφεται. Εἶναι τόπος λατρείας καὶ ναός. ἀφ' οὗ πᾶν ἀκάθαρτον ἀποκλείεται. Εἶναι τὸ ἄσυλον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ φυσικὸν οικογενειακὸν ἀμυντήριον. Οὐ μόνον πράξις καὶ λόγος, ἀλλὰ καὶ διανόημά τι κακὸν μετατρέπει τὸν οἶκον εἰρήνης εἰς τόπον κολάσεως καὶ εἰς ὀρμητήριον κοινωνικῆς διαφθοράς. Οὐ μόνον τοιχωρύχοι, ἀλλὰ πολλοὶ ἄλλοι χεῖρονες διαφοροῦσι καὶ διαρπάζουσι εὐρόντες ἀφύλακτον. Πλειᾶσται κακίαι, λεληθότως εἰσδύουσαι, ὑποσκάπτουσι καὶ τὰ θεμέλια τῆς οἰκίας. Ὅθεν ὁ οἶκος σωτήριος μὲν γίνεται ἀρετὰς ἐγκλειῶν, καταστρεπτικὸς δὲ καὶ ὀλέθριος, ὅταν εἰς τὴν κακίαν κατάλυμα παραχωρήσῃ. Ἐν τῷ οἴκῳ δέον νὰ βασιλεύῃ εἰρήνη καὶ ἀπλοῦς ὕδατι βεβρεγμένοι ἄρτος ἡδίων πολυποικίλων ἐδεσμάτων ἐσθίεται καὶ ἱλαρώτερος παρά τὴν κλίνην ὁ Μορφεὺς ἐπαγρυπνεῖ. Τὰ ἔργα τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης ἐπιτυχία καταστέφει πανταχοῦ καὶ πάντοτε. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη, ἡ τὴν οἰκιακὴν εὐδαιμονίαν παρέχουσα, δὲν εἶναι νεανικῶν καρδιῶν συμπάθεια καὶ τυφλὴ πρὸς τὸ φιλούμενον ὑποχώρησις καὶ παραχώρησις· εἶναι ἀρμονία περὶ τε τοὺς λόγους καὶ τὰ ἔργα ὑπὸ τῆς ταυτότητος τῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημάτων προερχομένη, εἶναι δεσμὸς σφιγκτότατος τῆς τε καρδίας καὶ τοῦ νοῦ πρὸς ὠρισμένον τὸ τέλος, τὸ κοινὸν ἀγαθόν. Οὐδὲν πράττεται ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου ἄνευ λόγου καὶ πρὸς ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ἀμφοτέρων βλάβην. Συνεγειρόμενοι καὶ συγκαθεύδοντες διάγουσι πανημέριοι, ἐργαζόμενος ἕκαστος τὰ οἰκεία αὐτῷ, συνευθυ-

μούντες ἐν ταῖς εὐτυχίαις καὶ συναλγοῦντες ἐν τοῖς παθήμασιν. Ὡσπερ δὲ οἱ ὀφθαλμοῦν δύο ὄντες ἐν προσβλέπουσιν ἀντικείμενον καὶ ἐνὸς ἀντιλαμβάνονται, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς συζυγικῆς δυάδος ἐν σῶμα, εἰς νοῦς καὶ μία καρδία διὰ διπλάσιων σωματικῶν ὀργάνων λειτουργεῖ. Ὁ ἀνὴρ, φυσικὸς τῆς γυναίκος καὶ τοῦ οἴκου προστάτης, πανταχοῦ προίσταται ἡγούμενος καὶ συμβουλευών. Ἡ παρουσία αὐτοῦ ζωογονεῖ καὶ οἱ λόγοι πάντοτε διὰ τῶν ἔργων βεβαιούμενοι ἐμποιοῦσιν ἀπεριόριστον πρὸς αὐτὸν πεποίθησιν. Γλυκὺς καὶ ἐπιτακτικὸς, πάντ' ἀπαιτῶν καὶ περὶ πάντων μεριμνῶν, ἀποκαθίστησι τὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἀρχὴν ἀγαπητὴν. Οὔτε δωρούμενος καὶ συγκαταβαίνων πάντοτε, ὥσπερ οὐδὲ τιμωρῶν καὶ φειδόμενος γίνεται σεβαστός. Ἀμφοτέρα, χάρις μετ' ἀπαιτήσεως, γλυκύτης μετ' αὐστηρότητος, ἀφθονία μετὰ στερήσεως, ἐν γένει πάντα καὶ τὰ ἐναντία πολλακίς εὐθέτως καὶ εὐκαίρως γιγνόμενα παρασκευάζουσι τὸν οἶκον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός.

Ἄλλ' ἂν τοιοῦτος ὁ ἀνὴρ πρέπει νὰ εἶναι, ἐν ἀναμφήριστον τὸ κράνος ἔχη, ὅποια ἡ μήτηρ; Αὕτη κοινῶς καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐκείνου πράττουσα, εἶναι ὁ πρῶτος τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας μοχλὸς καὶ τὸ ἀσφαλέστερον πηδάλιον κερδήσασα δι' ἔργων πλήρη τοῦ συζύγου τὴν πίστιν ὀδηγεῖ εἰς μόνα τὰ σπουδαῖα καὶ ὠφέλιμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ οἶκος εἶναι τὸ μόνον αὐτῆς στάδιον καὶ ἐν αὐτῷ ἢ τε εὐτυχία καὶ ἡ κακοπραγία αὐτῆς, εἰς τοῦτο δέον πᾶσαν ν' ἀφιερῶσιν τὴν διανοίαν. Ὡσπερ δὲ καλὸς Ἀσκληπιάδης βαθεῖαν ἐν ἀνάγκῃ ἐγγχαράττει τομὴν, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐξανθήματος καταστέλλων τὴν ὀρμὴν, οὕτω καὶ οἱ γονεῖς, μάλιστα δὲ ἡ μήτηρ, δέον νὰ πράττη, πᾶν φίλτρον συμπνίγουσα, ἐὰν ἥσυχος βραδύτερον νὰ καθεύδῃ θέλη.

(ἰ "Ομηρος")

Κ. ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΚΗΝΑΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

Α'

Ἠ, η γελοῖσα φύσις! Ἀρμονία εἰς τοὺς σχηματισμούς, ἀρμονία εἰς τοὺς ἥχους, ἀρμονία μεταξὺ τῆς ἀκαριαίας ἀντιθέσεως ὀρίζοντος σκυθρωποῦ νεφροσκεποῦς καὶ τῆς ἀδαμαντίνης ἐπιφανείας τοῦ ῥύακος, ἔρποντος γοργῶς διὰ δύο στενῶν ὀχθῶν καὶ διατέμνοντος καθ' ἡμίσειαν τὴν προσεχῆ πεδιάδα. Βίς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄροπεδίου, κειμένου σχεδὸν ὡς προπύργιον τῶν περίξ ὀλίγων οἰκίσκων, ἀνεγείρεται τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ χωρίου. Βίς τὰς κατηφείς ἐσπέρας τοῦ φθινοπώρου, ὅποτε διαπεραστικὴ αὔρα ἀρχίζει νὰ προξενῇ φοικασμὸν εἰς τὰ μέλη τοῦ ὀδοιπόρου, καὶ ἡ σελήνη διὰ τοῦ ὠχροῦ καὶ ἀμφιβόλου φέγγους τῆς ἐπαυγάζει τὸ τερπνὸν τοπίον, οἱ τοῖχοι τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου ἀντανακλῶσι χρῶμα λευκότερον τοῦ συνήθους, αἱ ὀλίγαι ἀντικείμεναι πεῦκαι ὀρέγουσιν ἐπὶ τὴν πρῶσφι τὸς κλώνας καὶ κλάδους τῶν ἠπνεύσασα αὔρα ὑποσαλεύει τὰ καταπίπτοντα φύλλα, καὶ τίς δὲν θὰ ἔλεγεν ὅτι αὐτὰ εἶναι αἱ σκιαὶ τῶν τεθνεώτων, αἵτινες, καταλιπούσαι τὸν τάφον, ἐρχονται ν' ἀπαγγείλουν προσεσχῆν . . . τὴν πανυστάτην, ἣτις ἤχει ἐπὶ τῶν χειλέων των; Καὶ ὅταν τῆς διανοίας αἰωρουμένης εἰς ὑψηλοῦς λογισμούς, ἡ φαντασία κνίξεται εἰς τὸ πλανᾶσθαι εἰς ἀοράτους κόσμους, τὸ δὲ οὖς, ἐστημένον εἰς τὸν ἐλάχιστον θόρυβον διασαλεύοντα τὰς ἴνας τῆς καρδίας, ἀκούει ἀμυδρῶς μακρόθεν εἰς τὸ μᾶλλον παράβυστον καὶ μονήρας μέρος τοῦ γειτνιαζόντος δασυλλίου παρατεταμένην θρηνηδίαν, ὡς ἀνθρωπίνου πλάσματος πάσχοντος τοὺς σπασμούς καὶ τὰς βραδείας τοῦ θανάτου ἀγωνίας· ὅταν, καταστειλομένου τοῦ πρώτου τούτου καὶ τόσῳ μειρακιώδους φόβου, ὁ ὀδίτης κατανοῇ ὅτι ἐκείνη δὲν εἶναι ἀνθρώπου φωνή, ἀλλ' ὁ πένθιμος τῆς βουτάλιδος γογγυσμός, ῥηγνύων τὴν μακρὰν σιγὴν τῆς μετοπωρινῆς νυκτός, τίς ὁ μὴ ἀναγράζων: — Ἠ ἀξιάγαστος φύσις!

Κάτωθεν τοῦ ὄροπεδίου, ἐνθα οἱ οἰκίσκοι καὶ τὰ δένδρα σπανιότερα καταντῶσι, ὑπάρχει περιβολὸς τις ἔτι μᾶλλον διαθέτων τὴν ψυχὴν εἰς μελαγχολίαν· ἄμοιρος παντὸς κοσμήματος, ἐκτὸς ξυλίνων τινῶν σταυρίσκων ἐν μ-ρει καταγεμένων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, κείται ἀποκεινομένου τὸ μέτριον πολυάνδριον τοῦ χωρίου, ὡσανεὶ ἀποστρεφόμενου αὐτὸ τοῦ ἀνθρώπου, θάττων ἢ βράδιον ἐλευσομένου νὰ ἐνοικίῃσιν.

Β'

Ἡμέραν τινά, — ὑπέφερον τότε εἴπερ ποτε τὰς ἀτρύτους ἐκείνας πικρίας, ἀς ὀλίγοι δοκιμάζουν δυστυχῶς καὶ αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν τοσοῦτον ἀφόρητον, — διέβην διὰ τοῦ κοιμητηρίου

ἐκείνου καὶ εὐρέθην λεληθότως πως ἀνά μέσον τῶν νεωρόκτων τάφων, καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἀλλο γινώρισμα δὲν εἶχον εἰμὴ τὴν ἐνθούμησιν. Μεταξὺ δέκα σταυρῶν (ἂν δέκα ὑπῆρχον καθ' ὅλον τὸν περιβολὸν) δύο μόλις εὐρηκα διακρινομένους ἐκ τινος ὀνόματος. Τὰ ὀνόματα εἶναι ἐγκεκλάμανα μόνον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ στερηθέντος σας, διελογιζόμενη κατ' ἐμαυτὸν, ὁ δὲ διαβάτης μικρὸν λόγον ποιεῖται τὴν ἐπωνυμίαν σας. Εἴτε ἐκ περιεργείας, εἴτε ἐκ συμπαθείας πρὸς τὸ γένος ὀρμώμενος, δὲν ἤρξασθην εἰς τοιοῦτον συμπερασμὸν, καὶ ἐπέστρεψα νὰ περιεργασθῶ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοὺς τάφους. Φθὰς εἰς τὸν ἐσχατον, εἶδον γραίαν τινὴ κλαίουσαν καὶ προσπαθοῦσαν ν' ἀνορθώσῃ σταυρὸν θραυσθέντα πθανῶς ἀπὸ τὴν τελευταίαν καταγιγίδα.

— Καλὴ γυναῖκα, τὴν ἠρώτησα, σεὶ ἄρα γε ἔχετε τὴν ἐπιστάσιαν νὰ ἐπιτηρήτε τὸ νεκροταφεῖον;

Μὲ ἤτένισεν ἐπὶ μακρὸν, ἔπειτα σοβαρὰ μὲ ἀπήντησεν:

— Ὁχι, τοιοῦτον ἔργον δὲν θὰ μὲ ἤρεσκε ποτέ. Καὶ τί σας μέλει νὰ μάθετε τί πράττω ἐνταῦθα; Ἡ δύνασθε ἄρα νὰ μὲ ἀποδώσετε τὴν Μαρίαν μου; Ὑπάγετε εἰς τὸν δρόμον σας, καὶ ἀφετέ με νὰ κλαύσω.

— Ἡδυνάμην νὰ σας ἀποδώσω τὴν ὁποίαν ἔχασετε! ἀνεφώνησα, ὡς ἀποταθεις εἰς ἄτομον ἔχον γινώσιν τῶν αἰσθημάτων μου. — Συμπάθειον, καλὴ γυναῖκα, πλὴν ἐγὼ ἤθελα νὰ σας ἐρωτήσω τίνι τρόπῳ σεὶ οἱ χωρικοὶ δύνασθε ἐκ τῶν σταυρῶν τούτων ν' ἀναγνωρίζετε τὴν θέσιν, ὅπου εἶνε θαμμένοι οἱ νεκροὶ σας.

Ἡ γυνὴ μὲ εἶδεν ἀσκαρδαμυκτεί, ὡσεὶ ἐπειράτο νὰ μαντεύσῃ τὴν ἔνοιαν τῶν λόγων μου, μετὰ τούτου προσέθετο:

— Αἱ! οἱ νεκροὶ ἀνευρίσκονται παντοῦ· ἐν ἄνθος, ἐν σημείον ὁποιοῦνδῆποτε ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς, ἀλλως τε ἡ θέσις, ὅπου ἐτάφησαν, ποτὲ δὲν λησμονεῖται.

Ἡ γραῦς ἐκυψὲ πάλιν ἐπὶ τοῦ τύμβου, ἔτι νεωποῦ, καὶ ἐφαίνετο ὅτι μὲ εἶχε λησμονήσει. Μὲ εὐλαβῆ φροντίδα ἢ ταλαίπωρος ἐξέβαλλε τὰς ἀκάνθας καὶ τοὺς λίθους, βιβθέντας ὑπὸ τοῦ τυφῶνος, καὶ τὴν ἤκουον προφέρουσαν χαμηλοφῶνως τὰς νεκρικὰς προσευχάς.

Ἡ ὀρησκειτικὴ εὐσέβεια, ἡ ἀναφαινομένη εἰς τὰ ἔργα, καὶ ὄχι εἰς τὸ ἄτομον τῆς γραίας, ἐπὶ τοσοῦτον μὲ κατένυξαν, ὥστε ἠνέχθη τὸς ἀποτόμους τρόπους τῆς. Ἀνέμεινα πολλὴν ὥραν, καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε, τὴν εἶπον:

— Καλὴ γυναῖκα, εἶναι πολὺς καιρὸς, ἀφοῦ ἔστερήθητε τὴν Μαρίαν σας;

Ἡ γραίκα προσεποιεῖτο ὅτι δὲν μὲ ἤκουσε. Πλὴν ἐγὼ ἐπανελάθον τὴν ἐρώτησιν μετὰ γοερᾶς φωνῆς καὶ πραγματικῶς ἡ καρδιά μου ἐθρήνησε. Αὐτὴ δὲ, ὡς νὰ ἤσθάνθη ἀγγλοῦ ἱερῶ, μὲ εἶπε:

— Καθίσατε, τί κάμνετε τόσον ὥραν ὀρθός;

Ἐκάθησα ἐγγὺς τοῦ τάφου τῆς Μαρίας. Ἡ γραίκα ἐξέφερε τοῦ θυλακίου κομβολόγιον, ὅπερ ἀνείλιξε πολλὰκις διὰ τῶν χειρῶν, ἔπειτα μοὶ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τῆς θυγατρὸς τῆς. Διακοπτομένη ὑπὸ ἀλλεπαλλήλων λυγμῶν, μετὰ κόπου εὐρίσκε λεξείας, ὅπως μοὶ δώσῃ νὰ τὴν νοήσω. Καὶ πάντως δὲν ἤσαν λεξείαι ἄξια νὰ ἐκτεθοῦν ἐπὶ τοῦ χάρατος. Ἡ λύπη τῆς ὅμως καὶ ἡ δειλαίος Μαρία μ' ἐμειναν ἐγγάρακται ἐν τῇ καρδίᾳ. Ὅτε ἤκραζόμενη τὴν διήγησίν τῆς, ὡς διάχυσιν τινα τοῦ μητρικοῦ φίλτρου, βεβαίως δὲν προσθέτην νὰ τὴν διημοσιεύσω. Πρὸς τὰς λύπας ὅμως τοῦ ιδιωτικοῦ βίου μου, αὐτὴ δὲν ἦτο ἢ μία λύπη περιπλέων κατά τινα ὥραν μελαγχολίας ἔλαθον τὸν κάλαμον, καὶ ἔγραψα ὅ,τι ἡ γραίκα μὲ διηγεῖτο ἐντὸς τοῦ μικροῦ ἔρκους ἀγροτικοῦ ταφείου, ἐπὶ τῶν βόλων τύμβου, ἀνορυχθέντος πολὺ πρόωρα, ἀλλὰ τοῦλάχιστον παρηγορηθέντος τότε ὑπὸ τοῦ θρήνου μητρὸς καὶ τοῦ οἴκου ἀγνώστου ξένου.

Δὲν εἶναι ἱστορία διακρινομένη τῶν κοινῶν, οἴμοι! τῶν κοινοτάτων. Πλὴν εἶναι ἡ ζωὴ νεάνιδος παρεκτραπείσης, θύματος κυρίου πάθους· ἐκ τῶν σιωπηρῶν ἐκείνων παθῶν τῶν ἀναφαινομένων ἐξ ἐνός μειδιάματος, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα μετέπειτα φαρμακεύουν τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν ζωὴν ἀνιαρὰν ἀπεργάζονται. Οὐδὲν ἦττον αἱ νεάνιδες τοῦ χωρίου διηγούντο, ὅτι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ λευκάνου τῆς Μαρίας, συσταλὲν καὶ παραμορφωθὲν ὑπὸ τῶν σωματικῶν παθημάτων, ἐπλανᾶτο ἔτι, καὶ ἐντὸς τοῦ φερέτρου, τὸ πρῶτον ἐρωτύλον μειδιάμα!

Γ'

Εἰκοσιν ἔτι καὶ συμπάθεις πρόσωπον ἐξαρκούσι εἰς τὴν γυναῖκα, ἵνα μορφώσωσι τὴν εὐτυχίαν τῆς, ἀλλ' ὡσπερ πολὺ τὰ προτερήματα ταῦτα ὑπερίκανα ἀποβαίνουσι πρὸς πανωλεθρίαν τῆς. Ἐγὼ δὲν ἐγνώρισαν τὴν Μαρίαν. Ἡ μητρικὴ στοργὴ ὅμως, καίτοι κεκαλυμμένη ὑπὸ χωρικὴν μορφήν, μὲ τὴν περιέγραψε τόσῳ προσφῶς, ὥστε μοὶ φαίνεται ὅτι τὴν βλέπω εἰσέτι, ἔνοχον ἁμαρτήματος, ἵσως μὴ ὄλου ἰδικού τῆς, ἀνεξιλιάστου ὅμως ἐπὶ τῆς γῆς, διατρέχουσαν τὰς ἀγυιάς τὰς μᾶλλον πεπατημένας τῆς πόλεως. στηλόνουσαν τὸ ἑτεροπλανὲς βλέμμα ἐπὶ ἀντικειμένων, ὧν δὲν διέκρινε τὸ σχῆμα, ἐπισπεύδουσαν τὸ ἀσταθὲς καὶ σφαλλόμενον βῆμα· ἐκ διαλειμμάτων σταματῶσαν, ὅπως κατασιγάσει τοὺς παλμούς τῆς καρδίας, ὡχρῶσαν ὡς τὸ τυλαυγὲς φῶς, ὅπερ ἐν φοικώδει νυκτὶ διαχαράσσει ἀσφαλῆ δρόμον εἰς τὸν ἐξόριστον ναυσιποροῦντα τὸν ὠκεανόν· μεταταῦτα ἐρυθρίωσαν καὶ φλεγομένην ὑπὸ ἀσυνήθους λαύρας, καταπνίγουσαν λίαν ἐπιπόνως λυγμὸν ὀρμώμενον ἐκ τῆς ψυχῆς τῆς, εἶτα δὲ ἀπελ-

πιζομένην δι' ἐαυτὴν καὶ τὴν ζωὴν, νὰ διευθύνεται ἀστραπηδὸν διὰ τῆς μακρᾶς καὶ μονήρους ὁδοῦ πρὸς τὴν πατρῶαν οἰκίαν.

Τὴν πατρῶαν οἰκίαν! Πρὸ ὀλίγων μηνῶν αὐτὴ εὕρισκεν εἰς τοὺς πενιχρούς καὶ γυμνοὺς οἰκιακοὺς τοίχους τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν τῆς ἀθωότητος· φιλίον τι βλέμμα τῆς μάμμης τῆς, εὐνοϊκὴ τις λέξις τοῦ πάππου τῆς, αἱ ἀφελεῖς πλὴν πάντοτε χαρίεσαι παιδικαὶ τριῶν ἀδελφίδων τῆς, ἐπλήρουσαν τὴν καρδίαν τῆς ἀληθοῦς ἀγαλλιάσεως, τῆς ἀγίας καὶ εὐσεβοῦς ἐκείνης, ἢ δύναται νὰ αἰσθανθῆ μόνον ὁ κεκτημένος καθαρὰν καὶ εὐαίσθητον τὴν καρδίαν, μὴ ἐστερημένος ἔτι τῆς αἰδοῦς ἐκείνης, ἀγνώστου καὶ εἰς ἐαυτὴν, τῆς καθιστώσης τόσῳ ποιητικὰς τὰς ψυχάς, τὰς γεννηθείσας ἀναμέσον τῶν γελοῦντων ἀγρῶν, ὑπὸ οὐρανὸν αἰθροῖον καὶ οὐδέποτε βεβηλωθέντα ἀπὸ τὰς ἀσχημοσύνας ἐκείνας, τὰς τοσοῦτον συνεχῶς ἐκφραλίζούσας ἐν ταῖς ἀστικαῖς κοινωνίαις τὴν ἀνθρωπείων φύσιν.

Πλὴν εἰς τὰ εἰκοσιν ἔτη, καὶ πρότερον ἀκόμη, τὰ πάθη δὲν καθεύδουν ἐν τῇ γυναικί. Δὲν ἠρώτησε ποῖος ἦτο. Τοῦ ἠράσθη ὅσον δύναται τις νὰ ἐρασθῇ . . . εἰκοσαετῆς οὔσα, καὶ τίς οἶδεν . . . ἴσως ἡ δειλαίος ἐνόμισεν ὅτι ἀντηγαπάτο. — Αὐτὸς τῇ ἀπεικόνισε τὴν ἀστικὴν ζωὴν μεθ' ὅλων ἐκείνων τῶν θελημάτων, τῶν δυναμένων νὰ δελεάσῃ ἀπειρον καρδίαν, τὴν ἐλάλησε περὶ ἐρωτος ἀτελευτήτου, περὶ πορσεχοῦς ἐνώσεως· ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ σχεδὸν ἐβεβαίωθη περὶ τῆς νίκης, ἐπεκατέστη μάρτυρα τὸν οὐρανὸν εἰς τοὺς ὄρκους του. Ἠ! πόσον ἐξυτελιζέται ὁ ἄνθρωπος, κυριευόμενος ἀπὸ αἰσχροῦ πάθη, ἐπιλήσιμων γενόμενος παντός ὅ,τι ἐπὶ γῆς ὑπάρχει εὐγενέστερον, καὶ ὁ οὐρανὸς προσέτι οὐδὲν κέκτῃται δι' αὐτὸν ἱερὸν!

Ἐποσοῦτόν ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, αἱ ἀδελφαὶ κατήτησαν δι' αὐτὴν ἀδιάφορα ἀντικείμενα, πρόσωπα ξένα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ζωὴν. Ἡ μητρικὴ φιλοστοργία ἀπέβαινε εἰς αὐτὴν ὀχληρὰ, καὶ ἡ πατρικὴ οἰκία δὲν ἦτο πλέον ἢ πρόσκομμα πρὸς ἐπιτευξίν τῶν διαπύρων πόθων τῆς. Ἐπορεύθη εἰς τὴν πόλιν· ἡ χαῦνη ἐκείνη καὶ τρυφή τῆς ζωῆς, μακαρία ἐπὶ ἀπραξία καὶ κατ' ἐπιφάνειαν ἡδοναῖς, καταγοήτευσε τὸ κατ' ἀρχὰς τὰς αἰσθησεις τῆς, ὑπῆρξε στιγμὴ καθ' ἣν ἐλογίσθη—εὐδαίμων.

Ἡ κύλιξ τῆς θλίψεως καταπίνεται δι' ἐπιπόνων καὶ βραδέων βροφάσεων, ἢ τῆς ἡδονῆς (δὲν ὑπάρχουν ἄραγε αἱ κύλικες αὐταὶ ἐπὶ τῆς γῆς;) καταπίνεται ἐν ἀκαρεῖ, ὡσεὶ τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα ἐφοβεῖτο πολλὰ βραχείας τὰς ἡμέρας του, ὅπως ἀπογευθῆ καὶ τῆς ὑστάτης σταγόνης. Αἱ χараὶ τῆς Μαρίας, ἣτις ἐν τῇ εὐπαθείᾳ ἐθάρρει ὅτι ἀνεγεννᾶτο, ὑπῆρξαν ἐφήμεροι καὶ ἐξέλιπον, ὡς αἱ φαντασιοκοπίαι τοῦ ἀσήμου ποιητοῦ, ὅστις, ἐνῷ ὄνειροπαλεῖ ὅτι μεταρσιούται ὑπὸ κύκνων πρὸς τὰ με-

σουράνια, κατανοεί τάχιστα ότι κείτεται επί ἀθλίου ξυλίνου κλινιδίου!

Ω! πόσας αντιθέσεις μάς παρουσιάζει ἡ ζωή!
Ἡ βακχεία τῶν ἡδονῶν ἔπαυσε, ἀλλὰ τὸ σφάλμα, τὸ πταίσμα ἀπέμεινε. Αἱ ἐντεύξεις αὐτοῦ ἤρξαντο νὰ γίνωνται ἤττον πυκναί. Ἡ χωρική νεανίς, ἥτις κέκτηται εὐαίσθησιαν, ὡς πᾶσα ἄλλη γυνή, καὶ αἰσθάνεται ἐξ ἑσού, ἀν μὴ πλέον τῶν λοιπῶν, ἀλλ' ἀγνοεῖ τὴν διάλεκτον ἢ τὴν τέχνην νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματά της, δὲν ἰσχύει πάντως νὰ ἐλκύῃ πρὸς ἑαυτὴν διὰ παντός τὸν ἄνδρα. Ἄλλως τε, ἐζήτει δῆθεν αὐτὸς αἰσθήματα καὶ ἔρωτα;

Ἡ ἐγκατάλειψις τὸ ἐπεσφράγισε!
Ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν πατρίαν ἐστίαν. Δὲν ἦτο πλέον ἡ Μαρία ἢ εἰκοσαετής, ὃν ἀνεπλήηπτον, πλασθὲν ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Δημιουργοῦ, ὅπως καθωραΐζῃ τὴν γῆν διὰ τοῦ μειδιάματος τῆς καλλονῆς, εἰς τὴν γυναῖκα μόνον δεδομένου. Ἡ μητρικὴ στοργὴ τὴν διέσωσε τῆς ὀργῆς τοῦ γηραιοῦ πατρός της, οὐδέποτε πλέον θελήσαντος νὰ τὴν ἐπαιδίῃ. Αἰσμονήθεϊσα παρ' ὄλων, ἐζήσεν οὕτως ἡ τάλαινα κανένα μῆνα ἀκόμη. Ἡμέραν τινα, ἡ μήτηρ της εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς, ὁπόθεν σπανίως ἐξήρχετο, πάντοτε δὲ, ἀφοῦ ἡ νύξ ἤθελεν ἐκτελεῖν τὴν ἀχλὺν αὐτῆς ἐπὶ τῆς γῆς τὴν εἶδε καθημένην καὶ τὸ μέτωπον ἔχουσαν ἐρειδόμενον ἐπὶ τινος τραπέζου, ὡς ἂν ἀνεπαύετο. Τὴν ἔκραξε, δὲν ἀπεκρίθη τὴν ἐπλησίασε, πλὴν ἦτο νεκρά. Νῆμα αἵματος, ἔτι θερμοῦ, ἐξήρητο ἐκ τῶν χειλέων της κατῶχρον καὶ ἀκίνητόντων. Τὴν ὑστεραίαν τὴν ἐκήδευσαν, αἱ νεάνιδες τοῦ χωρίου τὴν προσέπεμψαν ἀχρι τοῦ κοιμητηρίου, καὶ πολλαὶ ἐξ αὐτῶν τὴν συνέκλασαν.

— Ἐκτοτε, μ' ἔλεγε περαίνουσα ἡ γραῖα τὴν διήγησίν της, ἔρχομαι καθεσπέρας ἐνταῦθα, ἵνα δέωμαι ὑπὲρ τῆς δυστήνου ταύτης νεκρῆς, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τῆς Μαρίας μου.
Ἄρξα τὴν χεῖρα, ὅπως θλίψω τὴν τῆς δυσμοίρου γυναικὸς, πλὴν ἡ θέσις, ὅπου ἐκάθητο ἦτο κενή. Θόρυβός τις μὲ ἀπέσπασεν ἀπὸ τοὺς ῥεμβασιμῶν μου, καὶ τὴν εἶδον ἀνοίγουσαν σπουδαίως τὸ θύριον τοῦ ταφείου, καὶ διευθυνομένην δρομάδην πρὸς τὸ οἶκόν της.

Δ

Δὲν δύναμαι νὰ ὑπολογίσω πόσον διετέλεσα ἔτι ἐπὶ τοῦ μνημείου τῆς Μαρίας. Ὀπόταν ἀνέκυψα ἀπὸ τὴν μακρὰν συλλογὴν, τὸ στερέωμα ἦτο κατὰ μезστον ἀστέρων καὶ ἐνὸς φαινοτόρου τῶν λοιπῶν. Ἡ σελήνη, διατρέξασα ἱκανὸν ἤδη διάστημα τῆς πορείας της, κατέρριπτεν εἰσέτι μίαν ἀκτῖνα ἐπὶ τῶν τάφων τοῦ ἀγροτικοῦ πολυανδρίου, καὶ τὸ μνημα τῆς Μαρίας μ' ἐφαίνετο σελαγούμενον πλειότερον τῶν ἐπιλοίπων. Τὸ ἐνήτένισα ἐπὶ μακρὸν ἔτι ἐσάπαξ, ἔπειτα ἐγκατέλιπον τὸν περίβολον. Ἡ νύξ ἦτον εὐδίας καὶ γαληνία, τὸ τοπίον παρουσιάζό-

μενον ἐκ διαλειμμάτων γραφικόν, προσεκάλεϊ τὴν ψυχὴν εἰς ἀνάπαυαν καὶ μελέτην πλὴν αἱ αἰσθήσεις μου διετέλουν ἐν ἀναστατώσει πρὸς ἀλλήλας ἐφαίνετό μοι ὅτι ἔξαψις ὀργῆς συνεφύρει ὄλον μου τὸ αἷμα πρὸς τὸ πρόσωπον ἢ φωνὴ τότε τῆς φύσεως ἦτο νεκρὰ δι' ἐμέ. Ἡ καρδία ἐμμεῖτο εἰς τοὺς παλμούς της τὸν θόρυβον τῶν ἐσπευσμένων βημάτων μου, δίκην θηρὸς καραδοκοῦντος ἀνυπομόνου τὴν λείαν του.

Ἔσταμάτησα καὶ ψάυων τὸ πρόσωπον, ἐνόησα ὅτι εἶχα κλαύσῃ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἢ ματαῖα ἐκείνη ἀγανάκτησις ὑπεχώρησεν εἰς τὸν ἔλεον, εἰς τὸν οἶκτον, ἴσως ἔτι ἀνωφελέστερα. Καὶ τοιοῦτότροπος, καταρώμενος καὶ θρηνῶν καὶ ἔπειτα ἀνακυκῶν κατὰ διάνοιαν τὰ καθέκαστα τῆς ζωῆς τῆς ἀφανοῦς νεάνιδος, προσεπάθουν νὰ κατευθῶσω, τοὺς παλμούς τῆς καρδίας, τοσοῦτον ἐπιρροεπῶς εἰς τὸ παθαίνεσθαι, ἐν τῷ ἀναπαλεῖν συμβάντα ὡςήμεραι ἐπαναλαμβανόμενα. Πλὴν τί ἀπελείπετο εἰς τὴν δυστυχίαν, καίτοι ἐνοχον, ἀν ὑπὸ τὴν γῆν τοῦλάχιστον δὲν ἤξιούτο ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων δάκρυος οἰκτιρμοῦ;

Ἐν Ζακύνθῳ.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ ὑπὸ Δ. Σ. Α.)

GESSNER

ΙΡΙΣ καὶ ΑἶΓΛΗ

(Ἐιδύλλιο)

ΑἶΓΛ. Σιμόνει ἔς τὸ βασίλειμα ὁ ἥλιος, καὶ τ' ἀεράκι πρέει ἀκόμη ζεστό. Τ' ἄρθη ἀπὸ ταις καντεραῖς ἀχτίταις μαραμμένα σκυρτὸ ἔχουν τὸ κεφάλι καὶ δὲν τὸ σηκῶνται ἀκόμη. Ἔλα, γλυκεῖά μου φίλη, ἀς καταίθουμε ἔς τὴν ἀκρὴ τοῦ ποταμιοῦ, ἐκεῖ ὅπου ἐρχεται τὸ ῥέμμα χαϊδεύοντας τὴν ἄγρη. Ἀρροσερὴν αὖρα θὰ ἀναπνεύσωμε ἀποκάτου ἀπὸ αὐτὰ τὰ δένδρη.

ΙΡ. Ὄθε θέλη; Αἶγλη μου, σ' ἀκολουθῶ. Τράβιξε λιγάκι ἐμπρός, γιατί τὰ κλαριά ἀπὸ τὰ δένδρουλια μου χτυποῦν εἰς τὸ πρόσωπο.

ΑἶΓΛ. Ω! πόσο ἄμορφη καὶ καθάρια εἶναι τὰ νερά! πὼς φαίνεται ξάστερο κάθε χαλίκι ἔς τὸ βάθος τους. Κύτταξε πόσο σιγὰ ῥερε εἰς τὴν ἄμμουδιά. Ἀ! δὲ βαστιάμαι μὰ ταις Νεραΐδαϊς, σοῦ τ' ὀρκίζομαι, ἐγὼ γδύνομαι ὅλα μου τὰ φορέματα καὶ μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ξάστερο ῥέμμα βυθίζομαι ὡς τὸ λαϊμό.

ΙΡ. Ἄλλ' ἂν λάχῃ κάνεις ἐδῶ καὶ μάς εἶδῃ;

ΑἶΓΛ. Ἔ! δὲν εἶναι δρόμος, ποῦ νὰ γέγγῃ ἐδῶ κ' ὕστερα αὐτὴ ἢ μνημὴ, ποῦ ἀφήροτας τὴν ὄχθη ἀπλόρει τὰ κλωράρια της εἰς τὰ ῥέμματα, μάς σκεπάζει ἐξαιρετα. Μὴν ἔχεις φόβο, πιστευτέ με· κλεισμέναις μέσα εἰσὲ μία σπηλιὰ ἀπὸ πρασινάδα ἔρισκόμαστε, ὅπου μᾶτι ἀνθρώπου δὲν ἀπερᾶει. Κἄποτες, ἀν τ' ἀεράκι ἀνοίγῃ εἰς τὸ γῶς τῆς ἡμέρας, αὐτὰ τὰ κλαριά ξανακλειοῦνται ἀμέσως.

ΙΡ. Τολμᾶς ἐσὺ νὰ τὸ κάμῃς; Τὸ κάνω κ' ἐγώ.

Εἰς τὴ ῥίζα τῆς μνημῆς ἢ χαριτωμέναις βοσκοπούλαις ἀφήκαρε τὰ φορέματά τους καὶ τρέμοντας γλυκὰ ἀπὸ τὸ κρῦο ἐμβήκαρε εἰς τὸ νερό. Ἀγάλλι γὰρ ἐσκέπασε τὰ παγουλά γόνατα τὸ δροσερὸ ῥέμμα, ὕστερα τὰ χιονάτα στήθια καὶ ῥόδα δροσάτα. Ἐκάτσαρε τότες ἡ ἐμμορφαις φιλεράδαϊς εἰς ἕνα σωρὸ ἀπὸ ἄσπρα λιθάρια ποῦ εἶχε σπρώξει ἐκεῖ ἡ νεροσυρμὴ.

ΑἶΓΛ. Ω τὴ εὐχαρίστησι, Ἰρι μου! ῥέα ζωὴ ἀπολαβαῖνω ἀγαλαλιζώ! Τί θὰ κάμωμε τώρα; θέλεις νὰ ποῦμε ἕνα τραγοῦδι;

ΙΡ. Τρελλὴ γὰρ νὰ μάς ἀκούσουν ὡς τὴν ἀντίπερα ῥάγῃ, ἀλήθεια;

ΑἶΓΛ. Μιλοῦμε σιγὰ. Ω! ἀκουσε τὴν νὰ κάμωμε· νὰ μου διηγηθῆς μίαν ἄμορφη ἱστορία.

ΙΡ. Μίαν ἱστορία;

ΑἶΓΛ. Ναι· ἀλλὰ μυστικιὰ καὶ ἄμορφη! Πέες ἐσὺ πρότη, καὶ ὕστερα λέω κ' ἐγὼ τὴν ἱστορία μου.

ΙΡ. Ἀ θέλεις νὰ σου εἰπῶ τὴν ἀλήθεια, ξέρω μίαν ἄμορφη ἀλλὰ...

ΑἶΓΛ. Ξεμολήσου τὴν ἔς ἐμένα· ἐγὼ εἶμαι πολὺ μυστικώτερη ἀπὸ αὐτὰ τὰ κλωράρια.

ΙΡ. Ἀκουσέ με λοιπὸν. Εἶναι τῶρα, κάμποσε ῥέμαϊς, ὅπου ἐκατέβαινα τὸ βουράκι, ὄδηγῶντας τὸ κοπάδι μου νὰ βοσκήσῃ εἰς τὸ λιβάδι ποῦ ἢ θάλασσα κάνει καρπερό. Ξέρεις ποῦ εἰς τὸ πλάγι τοῦ βουνοῦ εἶναι μία ὑψηλὴ κερασιά. Ἐκεῖ ὅπου... ἀλλὰ τρελλὴ ποῦ εἶμαι νὰ φανερώω ἔτσι τὸ μεγαλείτερον μυστικὸν τοῦ κλειῖ ἢ καρδιά μου!

ΑἶΓΛ. Πῶς, δὲ θὰ σου εἰπῶ κ' ἐγὼ ὕστερα τὰ μυστικά μου;

ΙΡ. Ἀς εἶναι ἐκεῖ ὅπου ἐκαταβανα ἀπὸ αὐτὸ τὸ

ἔρημο μοροπάτι, ἀκούω μία γλυκιὰ φωνὴ νὰ τραγουδᾷ ἄρμονικώτατα. Ξαγρίζομαι ἐγὼ, καὶ φοβισμένη σταματάω κντάξορας ὀλόγυρά μου, ἀλλὰ δὲ βλέπω κανένας... κἀρεγαρε, σοῦ ὀρκίζομαι, δὲν εἶδα. Παίρω πάλε τὸ δρόμο μου καὶ ἀκούω ποῦ εἰσέμουρα εἰς τὴν ἄρμονικὰ φωνὴ. Διαβαῖνω τότες καὶ τὴν ἀφίρω ὀπίσω μου. Ἀπὸ τὴν κερασιά ἐβγαῖνε τὸ τραγοῦδι. Ω! τὸ τί ἔλεγε αὐτὸ δὲ σ' τὸ λέω, μ' ὄλο ποῦ ἀπὸ τότες τὸ ἔχω πάντα εἰς τὴν ψυχῇ μου.

ΑἶΓΛ. Πρέπει νὰ μοῦ τὸ εἰπῆς· ἐδῶ ἀποκάτου ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴσκιον δὲν κρατιέται τὸ μυστικὸν, καὶ μέσα εἰς τὸ λουτρὸ ἔχουν συρῆθια πάντα ἢ βοσκοπούλαις νὰ λέγε τὰ μυστικά τους.

ΙΡ. Ἄς εἶναι. Ἀλλὰ νὰ παυρενθῶ ἔτσι μοράγῃ μου... Ξέρει ὁμοῦς ποῦ οἱ βοσκοὶ λέγε πάντα περισσότερα ἀπὸ τὴν ἀλήθεια· σὰ μιλοῦνε γὰρ μάς. — Ἐκατέβαινα ἐγὼ τὸ βουράκι, καὶ ξάφρον... φωτιά μου γένορται τὰ μάγουλα... καὶ μοῦ ἀντιχτυπάει ἔς τὴν ψυχῇ αὐτὸ τὸ τραγοῦδι.

«Ποῦθε νὰ ρηχεται, ποιὰ νὰ εἶναι τούτη ποῦ μὲ τοὺς περηγόρους καὶ ὄραϊους της τρόπους δειχρεὶ ἀγάπη καὶ σεμνότητα; Ζέφυροι ποῦ παιγνιδίζετε μὲ τὰ ὀλόχρυσ μαλλιὰ της, αὐτὴ ἢ Νεραΐδα, ὦ! ποιὰ νὰ εἶναι; Ἀν ἴσως καὶ εἶναι μία ἀπὸ ταις Χάριταις, ἂ! εἶναι ἢ πλείον ῥέα καὶ ἄμορφη ἀπὸ ταις Χάριταις. Κύττα, γέρρει τὸ τρυφερὸ χορτάρι ἀποκάτου ἔς τὰ πόδια της, καὶ ὁ ἄμορφος κρῖνος καὶ τὸ γαλάζιο ἀγιοῦλι θωρῶντας τὸ ὄραϊο πρόσωπο ποῦ κάθε ἄμορφη περᾶει, σκύφτουν τὸ κεφάλι γὰρ νὰ τῆς φιλήσουν τὰ πόδια. Ω εὐτυχισμένα ἄρθη, ποῦ τόσο ἀπολαύσετε, ραι, θὰ σὰς κόψω ἐγὼ, ραι, ἀπὸ σὰς θὰ κάμω δύο στεφάνια καὶ θὰ ζῶσω μὲ τὸ ἕνα τὸ μέτωπό μου, τὸ ἄλλο μὲ σέβας θὰ προσφέρω εἰς τὸ θεὸ τῆς ἀγάπης. Ω ὄ μένα! πὼς γέρρει τριγύρου, φοβισμένη, τὰ μαῦρα μάτια της! Θεέ μου! τί σε φοβίξει, ἀγάπη μου; ἄγριο ὄρνο δὲν εἶμαι βέβαια ἐγὼ, ὄντε γὰρ πράγματα τρομερὰ λέει τὸ τραγοῦδι μου. Ἀ! γιατί δὲν δύναμαι νὰ τὸ

εἰπὼ μὲ τόση ἁρμονία, ποῦ νὰ φέρῃ εἰσὲ ἔξοτασι γλυκεῖα τὴν καρδιά σου καὶ νὰ κρατήσῃ τὰ πατήματά σου; Γιατί, ἂν ἡ ψυχὴ μου ποθῆ αὐτὸ τὸ εὐλογημένο πρόσωπο, πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ τρυφερὸ ἀνδράκι τὴν ἀνοιξί, γιατί νὰ μὴ δύναμαι, ὦ Θεέ μου! νὰ φτάσω μὲ τοὺς γλυκύτερους ἤχους τῆ λαλιά τοι γιὰ νὰ σταματήσω τὸ πάτημά σου; — Ὁμορφῆ, τί φοβᾶσαι; καὶ ποῦ φεύγεις; Ὡ σείς, ἄγρια τριαντάφυλλα, κρύψτε τ' ἀγκάθιά σας καὶ μὴ τολμήσετε ν' ἀγκυλώσετε τὸ εὐγενικὸ ποδάρι, ἀλλ' ἂν ἐμπορούσετε ἐλαφρὰ ν' ἀρπάξετε τὸ φόρεμα ποῦ κυματίζει, καλὸ θὰ ἦταρε νὰ τὴν κρατήσετε ὀλίγο! Ἀ! ἀπὸ τοῦτο ἔδω τὸν τόπο φεύγει πάντα βιαστικώτερη! Ὡ Ζέφυροι, ποῦ μὲ γλυκάδα καὶ ἀγάπη πρέτε καὶ σπλαγγιστοὶ ἔς ἐμένα δειχνόσαστε, ἀνώφελα, ὦ οἱ μέγα, φέρετε ἀντίστασι εἰς τὸ δρόμο της, καὶ τὸ ἐλαφρὸ φόρεμα, ποῦ μὲ τὴν ἀγαπημένη σας προῆ γλυκὰ σπρώχνετε, μονάχο δειχνεῖ ποῦ στασιάζει τὴν ἀκολούθει. Ἀ! ἀνώφελα ἀγωνίζομαι νὰ κρατήσω τὴν ἀχάριστη! Ἀκουσέ με κἀνε, Ἀγαρῆδα σκληρὴ ὅταν ἔλθῃ ἔς ἐμᾶς ἡ ἠσυχὴ ρύχτα καὶ τὸ φεγγάρι θὰ χύρῃ λαμπρότερο τὸ φῶς του, θὰ ἔλθω τότες ἐγὼ νὰ κρεμάσω εἰς τὸ παραιθῦρι τοῦ καλυβιοῦ σου ἓνα μικρὸ καλαθάκι γιομάτο ἀπὸ τοὺς πλείον γλυκοὺς καρποὺς, ὅπου κρέμονται εἰς τὸ δένδρο ἐτοῦτο. Ἀ δὲν ἀρρηθῆς, εὐγενικὰ μου Νεράϊδα, ἂ δὲν καταφρονέσης τὸ χαρισμά μου ἂ! ἀπὸ τοὺς βοσκοὺς ὁ πλεον ἐντυχισμένος εἶμαι ἐγώ. Ἀλλὰ ἐσὺ φεύγεις, ψυχὴ μου, καὶ τὸ πρόθυμο μάτι μου μόλις δύρεται νὰ ξανοίξῃ ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα τὸ φόρεμά σου. Ἀντυχισμένος ἐγώ! καὶ ὁ ἴσκιος ἐκείνης ὅπου λατρεύω χάνεται... Ψυχὴ ἁσπλαγγη, σκληρὴ, γιατί φεύγεις;»

Αὐτὰ ὁ βοσκὸς ἐτραγοῦδησε. Μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα ἀκλουθοῦσα ἐγὼ τὸ δρόμο μου δὲν ἔλειψα ὅμως μ' ὄλα αὐτὰ νὰ μὴ στρέψω κρυφὰ τὸ βλέμμα μου πρὸς τὸ δένδρο, ἀλλὰ τόσο πυκρὸ ἦταρε ποῦ δὲν ἐδυνήθηκα νὰ ἰδῶ κἀνεναρε. Ἦλθε ἡ ρύχτα. Ὡ! πιστεύεις νὰ ἀναπαύθηκα, Αἴγλη μου

ἀγαπημένη; Μόλις ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, εἶδα ἓνα βοσκὸν ποῦ ἐκρέμασε ἓνα μικρὸ καλαθάκι εἰς τὸ παραιθῦρι μου τὸν εἶδα εἰς τὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ὁ ἴσκιος του ἔπεφτε ἔς τὸ κρεββάτι μου ἀπάνου. Φωτιὰ μου ἔγειρε τὸ πρόσωπο καὶ μ' ἔπιασε καρδιοχτύπι. Ἀλλὰ ὅταν ἐφυγε ἐκείθε ὁ βοσκός... πές μου, δὲν ἔπρεπε νὰ βεβαιωθῶ ἂν ἤμουνα ξυπνητὴ ἢ ἂν εἶχα ἰδεῖ ὄνειρο; Γι' αὐτὸ μονάχα ἐσίμωσα εἰς τὸ παραιθῦρι, καὶ μὲ χέρι τρεμάμενο ἐξεκρέμασα ἀγάλι γάλι τὸ καλαθάκι. Ἀπὸ κεράσια ἦταρε γιομάτο... Τόσο γλυκὰ, Αἴγλη μου, ποτέ μου δὲν ἔφαγα. Μὲ ρόδα καὶ μὲ μυρτιάς ἦταρε σκεπασμένα... Ὡ τὸ μαρτεῦμα, ἤθελες νὰ μάθαινες τὸ ὄνομα τοῦ βοσκοῦ... Ὡ! αὐτὸ ὅμως, συμπάθησέ με, δὲν τὸ μάθαινας ἀπὸ μὲ.

ΑΙΓΛ. Καὶ ἔχω χρεια νὰ ρωτήσω ἐσένα; Μὰ τὴν ἀλήθεια πολὺ κρυφὰ εἶναι τὰ μυστικά σου! Δὲ θέλεις λοιπὸν νὰ μου εἰπῆς ποῦ ὁ ἀδελφός μου ἦταρε αὐτός; Τὸ καλαθάκι ἐγὼ τὸ εἶχα χαρίσει ἐκείνῃ τὴν ἴδια μέρα. Ἀλλὰ γιατί τὰ χάνεις, Ἰρι μου; γιατί ἓνα χρῶμα εὐγενικὸ βαθύτερο ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ ρόδου ἀπὸ τὸ μέτωπο ποῦ τὰ σγουρά σου μαλλιά στεφανόουν χύνεται ὡς κάτου ἔς τὸ στήθος; Γιατί κρατεῖς τὰ μάτια σου χαμηλωμένα πρὸς τὰ νερά; Ἐλα, ἀγκάλιασέ με ἐγὼ πάντα σὲ ἀγαποῦσα ὅταν ἀδελφῆ, ἀγάπησε ὅμοια, καὶ σὺ, Ἰρι μου, τὸν ἀδελφὸ μου.

ΙΡ. Καὶ ἤθελε ποτὲ σοῦ ἐμπιστευθῶ, Αἴγλη, τέτοιο μυστικὸν, ἂ δέ σε ἀγαποῦσα ὡς τὸν ἐαυτό μου;

ΑΙΓΛ. Ἀς εἶναι, γιὰ νὰ σοῦ κάμω καρδιά, θὰ σου διηγηθῶ κ' ἐγὼ τὰ κρυφὰ τῆς ψυχῆς μου. Τὴν Πρωτομαγιά ἐπρόσφερε ὁ πατέρας μου μία θυσία εἰς τὸν Πάρα! Ἐκάλεσε εἰς τὴν γιορτὴ τὸν Μεγάκλαν, τὸν καλύτερον του φίλο ποῦ ἦλθε συντροφιασμένος μὲ τὸν μικρότερον υἱοῦ του. Ἐκεῖ ποῦ ἐπρόσφεραν τὴν θυσία, ἐλάλησε ὁ Δάφρις δύο φορεῖς τὴν φλογέρα του ξέρεεις ποῦ ἔς τὸ λάλημα ξεπεργάει τοὺς βοσκοὺς ὅλους. Τὰ ξαρθά του μαλλιά ἐπέφταν δαχτυλιδομέγα ἔς τὸ ὄλο-

λευκὸ φόρεμά του κ' ἔλεσε πῶς ἦταρε ὁ ἴδιος Ἀπόλλωνας. Ὅταν ἡ γιορτὴ... Ὡ Θεέ μου! ποδοβολή ἀκούω... ἔρχεται αὐτός.

ΙΡ. Ἀληθινὰ, ἀκούω κ' ἐγώ. Ὡ Νεράϊδες, βοηθήστε μας ἐσεῖς! Ἀς πάρουμε τὰ φορέματά μας καὶ πάμε νὰ κρυφτοῦμε μέσα εἰς αὐτὴν τὴ σπηλιὰ.

Ἐφύγαρε ἡ βοσκοπούλαις ὡς ἂν φοβισμέναις περιστεραῖς ποῦ ἄγριο ὄρητο τὰς κρηναῖς ἀλλὰ ἐκεῖνο ποῦ τὰς ἔκαμε τόσο νὰ τρομάξουν ἦταρε ἓνα ὄμοιο ἐλαφάκι ὡς ἂν κ' αὐταῖς δεῖλὸ ποῦ γιὰ νὰ σβύσῃ τὴ δεῖψά του εἰς τὸ καθάριο ῥέμμα ἔφτασε πηδῶντας εἰς τὴν ὄχθη.

Κέκρυκα.

ΦΑΙΑΞ.

ΠΕΡΙ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑΣ

Ἐπιστολὴ Β. Φραγκλίνου πρὸς τὸν δόκτορα Percival ἰδρυτὴν τοῦ φιλοσοφικοῦ συλλόγου τῆς Μπαχιστέρης.

Passy, 5 Ἰουλίου 1874.

Ἀγαπητέ μου κύριε,

Ἐλαβον χθὲς διὰ τοῦ Κ. White τὴν προσφιλή ὑμῶν ἐπιστολὴν τῆς 30 Ἀπριλίου μετὰ τοῦ νέου ἔργου, ὅπερ εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ δωρήσητε τὸ ἀνεγνωσά ὄλον, πρὶν ἢ κατακλιθῶ. Ἡ μικρὰ δὲ αὐτὴ ἀνακοίνωσις πρέπει, νομίζω, νὰ δώσῃ εἰς ὑμᾶς ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς ἰσχυρᾶς χάριτος τοῦ ὑμετέρου ὕφους καὶ περὶ τῆς τέχνης, ἣν ἔχετε νὰ δεσμεύετε τὸν ἀναγνώστην, προσφέροντες αὐτῷ σοφὰς διδασκαλίας κατεσπαρμέναις δι' ἀνεκδότων διαφερόντων καὶ ἱστορικῶν γεγονότων. Εὐαρεστήθητε λοιπὸν νὰ δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης μου δι' ὄλην τὴν ἰδονὴν, ἣν ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆ μοὶ ἐνεποίησεν.

Ἀληθῶς ἄπορον εἶνε ὅτι τὸ θανατηφόρον τοῦτο ἔθος τῆς μονομαχίας, καθ' οὗ τοσοῦτον δικαίως ἐξανίστασθε, ἐξακολουθεῖ πλέον ἢ ἄλλοτε ἐπικρατοῦν. Αἱ μονομαχίαι ἐχρησίμευσον πάλαι ἵνα λύωσι τὰς διαφοράς. Καθίσταντο δὲ συγγνωσθαί, διότι ἐπίστευον τότε ὅτι ἡ Πρόνοια παρεῖχε τὸν θρίαμβον εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὴν σήμερον, αἱ μονομαχίαι οὐδὲν εὐκρινίζουσιν.— Ἀνθρωπὸς τις λέγει λόγον τινὰ, ἕτερος δὲ ἀποτόμως φερόμενος ἀποκαλεῖ αὐτὸν δόλιον: οὗτοι μονομαχοῦσιν, ἀλλ' ὁπότερος καὶ ἂν πέσῃ, τὸ ζήτημα μέ-

νει ἄλυτον. Διηγοῦνται μάλιστα περὶ τοῦτου τὸ ἐξῆς ἀστεῖον συμβεβηκός. Εὐγενὴς τις εὐρισκόμενος ἐν τινι κερναίῳ παρεκάλεσεν ἄτομόν τι ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' αὐτοῦ ὀλίγον. Ἐκεῖνος ἠρώτησε διὰ τίνα λόγον.— Διότι ὄζετε.— Μὲ προσβάλλετε, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος ἐξωργισμένος, καὶ θὰ μοὶ δώσητε δι' αὐτὸ λόγον.— Συμφωνῶ, ἐπανέλαθεν ὁ εὐγενὴς, ἐὰν ἐπιμένετε: ἀλλὰ δὲν βλέπω πῶς ἡ μονομαχία θὰ διορθώσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν! διότι, ἂν μὲ φονεύσητε, θὰ βρωμήσω καὶ ἐγώ, ἐὰν δὲ φονεύσω ὑμᾶς, θὰ γίνετε, εἰ δυνατόν, δυσωδέστερος ἢ ὅ,τι εἶσθε ἐν τῷ παρόντι. Ἐλευσινεῖοί ἡμεῖς ἁμαρτωλοὶ, πῶς δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τοσοῦτον τυφόν, ὥστε νὰ νομίζωμεν ὅτι πᾶσα προσβολὴ γινόμενη πρὸς τὴν φανταστικὴν ἡμῶν τιμὴν ὀφείλει νὰ ἐξαγισθῆ διὰ τοῦ θανάτου!!! Οἱ τοιοῦτοι κύριοι, οἱ νομίζοντες ἐκυτοῦς τοσοῦτον μεγάλα πρόσωπα, ἤθελον ἀποκαλέσῃ τύραννον τὸν ἄρχοντα ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελε τιμωρῆσῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν διὰ θανάτου, διότι ἐτόλμησε νὰ προσβάλλῃ τὸ ἱερόν αὐτοῦ πρόσωπον καὶ ὅμως οὐδεὶς ὑπάρχει ἐκ τῶν τοιούτων, ὅστις νὰ μὴ καθίσταται κριτὴς ἐπὶ τῆς ἰδίας ὑποθέσεως, νὰ μὴ καταδικάζῃ διὰ τῆς ἰδίας αὐθεντικῆς ἐνοχον, νὰ μὴ τέρπεται γινόμενος αὐτός ὁ δήμιος ἐκεῖνου. Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μετ' εἰλικρινοῦς ὑπολήψεως, κύριε, ὁ ὑμέτερος κ. τ. λ.

B. ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ «Κορίνθη» ἐδημοσιεύσαμεν μέχρι τοῦδε τρεῖς διαπρεπεῖς ἐπιστολάς τοῦ Φραγκλίνου, ἐκρίναμεν δέον νὰ καταχωρίσωμεν ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἀνωτέρω, ἐκδοθεῖσαν μὲν παρ' ἡμῶν πρὸ ἐνός σχεδὸν ἔτους ἐν τῷ «Σωτήρι» (Ἔτος Α' σελ. 48), νῦν δὲ ἀκριβέστερον δημοσιευομένην.

ΣΤ. Δ. ΒΑΛΒΗΣ.

Ὡ τάφος! τάφος! σὺ θάπτεις πᾶσαν πλάνην, καλύπτεις πᾶν πλημμελές, ἐξαφανίζεις πᾶσαν μνησικακίαν! Ἐν τοῦ εἰρηνικοῦ σου κόλπου δὲν ἀναβλύζουσιν εἰμὴ ἄλγη ἡδέα, ὡς εἶπεῖν, καὶ ἀναμνήσεις ἀγαπηταί. Τίς δύναται νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ τάφου καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ, χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ κατασκευτικὸν παλμόν ὅτι δυνατὸν, νὰ ἤλθῃ ποτε εἰς πόλεμον μετὰ τοῦ ἐλευσινεοῦ ἐκεῖνου δράγματος γῆς, ὅπερ ἐνώπιόν του κεῖται εὐρωτιῶν. (Washington Irving).

Η ΤΟΥ ΣΥΝΕΙΔΩΤΟΣ ΤΥΨΙΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

Ἡ συνειδήσις παρέχει ἡμῖν ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. Ἐλαστος ἔχει ἐν τῷ μυτῷ τῆς καρδίας του δικαστήριον, δι' οὗ ἀρχεται δικάζων ἑαυτὸν, ἀναμένων ὅπως ὁ ὕψιστος διαιτητῆς συνεπικυρώσῃ τὴν ἀπόφασιν. Ἐὰν τὸ ἔγκλημα εἶναι φυσικὴ συνέπεια τοῦ ἡμετέρου διοργανισμοῦ, πόθεν προέρχεται ὁ τρόμος οὗτος ὁ τὰς ἡμέρας ἐνόχου εὐδαιμονίας ἀνατυρβάζων; Διατί ὁ τοῦ συνειδῶτος ἔλεγχος εἶναι τόσῳ τρομερὸς, ὥστε προτιμῶμεν συχνάκις νὰ ὑποταχθῶμεν τῇ πενίᾳ καὶ τῆς ἀρετῆς τῇ σκληραγωγίᾳ ἢ νὰ σφετερισθῶμεν ἀθέμιτα ἀγαθὰ; Διατί ἐν τῷ αἵματι ὑπάρχει φωνή, ὁ λίθος διὰ τῆς παρουσίας του ὀμιλεῖ; Ἡ μὲν τίγρις σπαράσσει τὴν λείαν τῆς, καὶ καθεύδει ὁ δὲ ἄνθρωπος γίνεται ἀνθρωποκτόνος καὶ ἀγρυπνεῖ. Ζητεῖ τοὺς ἐρήμους τόπους, ἢ δὲ ἐρημία οὐχ ἤττον ἐρποιεῖ αὐτῷ τρόμον· προσέρπει περὶ τοὺς τάφους καὶ ἐν τούτοις φοβεῖται τὰ μνημεῖα. Τὸ βλέμμα του εἶναι ἀνήσυχον, δὲν τολμᾷ νὰ ἀτενίσῃ τὸν τοῖχον τῆς πανυγυριζούσης αἰθούσης, φοβούμενος μήπως συναντήσῃ ἐκεῖ χαρακτῆρας ὀλεθρίους δι' αὐτόν. Αἱ αἰσθήσεις του πᾶσαι φαίνονται ἀποκαθιστάμενοι ζωηρότεροι, ἵνα τὸν βασανίζωσι. Καθορᾷ ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἐπαπειλούσας λαμπηδόνας. Περικυκλοῦται πάντοτε ὑπὸ ἀνδροφονικῆς ὁσμῆς. Ἀνακαλύπτει τοῦ δηλητηρίου τὴν γεῦσιν καὶ μέχρι τῶν βρώσεων, ἃς αὐτὸς οὗτος προητοίμασεν ἢ ἀκοή του, μετὰ παραδόξου λεπτότητος, ἀνευρίσκει τὸν θόρυβον, ὅπου ὁ κόσμος ὅλος εὐρίσκει τὴν ἡσυχίαν· τὸν δὲν φίλον του περιπτυσσόμενος, νομίζεις ὅτι αἰσθάνεται κεκρυμμένον ὑπὸ τὰ ἐνδύματά του ἔγχειρίδιον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Δ. Μ.

ΗΘΙΚΙΑ

Ἄν εἶχα μυαλό, ἐκαθόμουν καὶ στὸ μῦλό μου.

Ἀὐτὰ ἐπαναλαμβάνουν, σήντας ματανοιώσουν ἐκεῖνοι, ποῦ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ πλουτίσουν γλίγωρα, ἀφίνουν τὴν τέχνη ἢ τὴν ἐπιστήμη τους καὶ πιάνουν μιὰν ἄλλη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν ὠφελοῦνται. Διηγοῦνται πῶς ἓνας στρατιώτης—ἀπὸ ἐκεῖνους ποῦ ἐστρατολογοῦσε στὴν Ἑπτάνησο ὁ Βενετσιάνος, σήντας χρόνους πίσω ἔκανε τὸν πόλεμο μὲ τὴν Τουρκιᾶ—στὸ νοσοκομεῖο εὐρισκόμενος, γιατί ἓνα βόλι εἶχε πάρει στὸ κούτελο, ἐκούναε ἀ-

δίακοπα τὸ δάχτυλό του, ἐξ αἰτίας ποῦ εἶχε βουβαθῆ, γιὰ νὰ κάμῃ μὲ τὸ νόημα αὐτὸ τοὺς γιατροὺς νὰ ἐνοήσουν, πῶς δὲν τὸν ἔγγιξε στὸ μυαλό τὸ βόλι. Ἐπειτα ἀπὸ λίγαις ἡμέραις, ποῦ ὁ στρατιώτης ἐξεσοκιστήκε, καὶ ἀρχισε νὰ μιλῇ, τὸν ἐρωτᾶει ἓνας ἀπὸ τοὺς γιατροὺς, ἂν ἄκουε ὅταν ἐβουβάθηκε:

—Ναί, τοῦ ἀποκρένεται ὁ στρατιώτης, καί, μηδὰ δὲ μ' ἐβλέπετε, ἀφεντάδες μου, ἐξακολουθεῖ, ποῦ σήντας ἐσεῖς ἐλέγετε πῶς τὸ βόλι μου ἤγγιξε τὸ μυαλό, ἐγὼ σᾶς ἔκανα πάντα νόημα, καὶ μὲ τὸ δάχτυλό μου σᾶς ἔλεγα ὅχι;

—Καὶ πῶς τῶξερεις ἐσύ; τοῦ λέει ὁ γιατρός.

—Τῶξερα, ἀφέντη, γιατί ἐγὼ δὲν ἔχω μυαλό.

—Καὶ δὲν ἔβρισκεται, μωρὲ παιδί μου, ἄνθρωπος στὸν κόσμο ποῦ, ἢ λίγο ἢ πολὺ, νὰ μὴν τὸ ἔχη τὸ μυαλό του;

—Μὰ ἐγὼ, ἀφέντη, δὲν ἔχω ὀλότελα, γιατί καὶ ἓνα κλονι μυαλό ἂν εἶχα θὰ ἐκαθόμουνα στὸ μῦλό μου, τοῦ ἀποκρένεται ὁ στρατιώτης.

Ὁ στρατιώτης αὐτὸς διηγοῦνται πῶς ἦτανε ἓνας μυλωνᾶς Ἀγιομαυρίτης, ὁ ὁποῖος, ἀκούοντας, τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, πῶς ὅσοι ἐγραφόντανε στρατιώταις καὶ ἐπηγαίνανε στὸν πόλεμο, ἐγενόντανε γλίγωρα καπετανεοὶ καὶ μὲ τὰ πλιάτσικα ἐπλουτίζανε, ἀπαράτησε τὸ μῦλό του, γιὰ νὰ πάῃ νὰ γένῃ πολέμαρχος! (Γ. Καβαδίας.)

Η ΣΚΑΗΡΑ

(ὑπὸ Goethe)

Ἄνοιξις ἦτο μίαν προῖαν
ἔβαινε φαλλουσα ποιμενίς,
ἄφροντις, νέα καὶ μ' εὐμορφίαν,
ὥστε ὁ κάμπος ἐκ τῆς φωνῆς
ἤχει: λά! λά! λέ βαλλά!

Ὁ Θύρις φίλημα τῇ προτείνει
καὶ φέρει δύο ἀμνοὺς εὐθύς,
αὐτὴ πανοῦρον τῷ ἀπευθύνει
βλέμμα, καγχάζει καὶ ἀπειθῆς
φάλλει: λά! λά! λέ βαλλά!

Καὶ τῇ προσφέρει ἄλλος ταινίαν
καὶ τὴν ψυχὴν του εἰς εὐγενίς.
πλὴν περιπαίζουσα τὴν καρδίαν
καὶ τὰς ταινίας σὺν τοῖς ἀμνοῖς
ἄδει: λά! λά! λέ βαλλά!

ΣΤ. Δ. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου ΚΟΡΙΝΝΗΣ